

κι' ένα δάχτυλο του χεριού του και τον έφριξαν στη φυλακή...
 Μέσα στο ψιμυριστό έξέκιο σπατάδι, ο Προτόκλητος βήριζε, έπισης φιλαρισμένο, με άλλους στα πόδια, τον Άποστολό Ματθία, ο οποίος είχε ρθή προητέρα άπ' τον Άνδρέα στη Σινώπη για να ιδρύση Χριστιανική κοινότητα. Οι δυό Άποστολοί του Ευαγγελίου άλλωζον αδελφικό άσπασμο, άλλωλοπαρηγοούνταν και, γονατισμένοι στις τρέφες πλάκες της φυλακής τους, δέονταν στο Χριστό να τους άπολυτρέψω...

Κατά την ίδια νύχτα τελεσιουργείται το θάνατο. Σε μιá στιγμή, ή φυλακή γεμίζει άπο φως, και, μέσα στις λάμπες, φανερόνεται ο Ήρσος, όποιος στην Πεντηκοστή! Η δεξιά του εύλογεί τους δυό φιλαρισμένους μάρτυρά του. Τά δεσμά τους λίνονται μόνο τους και λένονται. Η πόρτα του δεσμοτηρίου είναι δαδάνοιχτη! Οι δεσμοφύλακες κοιτώνται καταγής άναίσθητοι, παράλυτοι άπο τον τρόμο τους. Και ο Ήρσος έπαναλαμβάνει στο'ς δυό Άποστολούς τά ευαγγελικά του λόγια :

— Πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τά έθνη!... —

Οι δυό Άποστολοί φέρονται άνευλόγητοι και παραινούν στην Τραπεζούντα, όπου και άποχωρίζονται. Καθένας τραβάει τον άποστολικό δρόμο του, πέρος, με την πίστι δημόη...

Για τον Άποστολό Άνδρέα ήπάχει ένα θαμιάσιο βιβλίο, μιá πλήρης μονογραφία, γραμμένη άπο τον σοφό ιστορικό των Πατρών κ. Στέφανο Θωμοπούλο, άπο τον όποιον ή παρούσα μελέτη παίρνει πολύτιμες πληροφορίες. Μαθαίνουμε λοιπόν ότι ο Άγιος Άνδρέας ήταν γιγαντάζοιμος τó άνάστημα, λίγο σκιρτός, με άσπαια φρύδια...

Συνεχίζοντας ο Άποστολός την πορεία του, παραινεί στη Νεοκαισάρεια, πρωτεύουσα της επαρχίας του Πόντου, όπου και μεγάλη πόλι, και άπο εκεί στα Σαμοσάτα, στις όρθες του ποταμού Ευφράτου, όπου κατοικούσαν πολλοί Έλληνες, οι όποιοι έννομιαν τον έαυτό τους σοφώτερο άπ' όλους τους άνθρώπους. Άλλ' όπως γράφει ο κ. Θωμοπούλος, «ο Θεός Άνδρέας, διά τον πεπαικωτόταν της άληθείας λόγον, διέλεσεν ως άόρτην την σοφίαν των Σαμοσαίων και κατέδειξε την πλάνην αυτών».

Έπειτα άπο μακράν περιόδεια, ξαναβρισκόμμε τον άνοικαστό Άποστολό άπο Κίεβο, στο πάνθεο της Σλαβωνικής πολιθείας, γιατί έχει ήπειρος άπειροι ναοί γεμάτοι άπο λίκνια και ξύλινα είδωλα. Το Χριστιανικό κήρυγμα του Άνδρέα θαμεινεί και έδω. Ο Άποστολός άνεινάνει σ' ένα λόφο του Κίεβου και παρην ένα μεγάλη πέτρινο στανόφ, τον όποιον οι κάτοικοι της πόλεως τρέχουν να προσκυνήσουν. Άκούει και σήμερα οι Ρώσοι όνομάζον τον μέρος αυτό «Άνδρεφσκιά γόρα» (δηλ. Λόγον του Άγιου Άνδρέα).

Έπειτα ο Άποστολός κινείται στη γεωδόνιση της Κριμαίας και άπο εκεί παρηνάει στο Βεζάντιο...

Τά χρόνια έξείναι το Βεζάντιο ήταν πόλι μικροή και όλιγάνθρωπη. Βασιλείς της ήταν ο Ζευζίππος, άνδρωπος άμφοδός και θεμικός έθιολόγος. Είχε μάλιστα και... άπομους θεούς, τά λοντάρα και τίς τίνες του θρημοτροφείου του! Και όταν έρχόνταν κανένας Ξένος, ο έποικός ήγεμόν τον φιλοξενούσε στο παλάτι του και μετά το γεύμα του έλεγε τάχα έμπιστευτικός :

— Άκούθι ότι προδένει μιá νέα θρησκεία, ο Χριστιανισμός... Τί ξέρεις έσύ, που έρχσαι άπ' έξω;... Γιατί σκέπτομαι να γίνω κι' έσύ Χριστιανός...

Και, άν ο Ξένος γελούτανε και έθιολογούσε την πίστι του στο Χριστό, ο πανόργος Ζευζίππος πεταχόταν όρθος και φώναζε στο'ς σοματωφλάκες του :

— Ρίξτε τον στο κλονθί!... Να τον γάνει οι Θεοί μου!... Οι δεινοί μου Θεοί!... Στο θάνατο, τον άπιστο!...

Άλλοτε πάλιν — όταν τά θηρία ήσαν καλά χορτασμένα — ο Ζευζίππος διέταζε και έδεναν τά θήματα του χειροπόδαρα κι' έτσι τά έφωζαν στη θάλασσα.

Στο Βεζάντιο, στην πόλι του αίματος, εβάδιζε ο Άποστολός Άνδρέας, όταν έβγαίνα, τη νύχτα, άδουσε φωνή Κριού που τον διέταζε ν' άλλήξη δρόμο, να πάη στην Αργυρούπολι, στο σημερινό Φοιντοκλί. Έπληγε λοιπόν εκεί, άνίστησε την πρώτη της πόλεως Χριστιανική κοινότητα, με 2000 πιστούς, ναόν, και έξειροτόνησε τον πρώτον Έπίσκοπο, το Στάχι.

Άπο εκεί, άφοφ πέρασε τη Θράκη, Μακεδονία και Θεσσαλία, ο Προτόκλητος Άνδρέας κατέληξε στις Πάτρας της Άχαίας, στον τόπο του φοβερού μαρτυρίου του.

Όλόκληρη τραγωδία συνοδεύει το μαρτύριο του Άποστολόν Άνδρέα, το όποιο θα διηγηθώμε στο έπομενο φύλλο.

Ο ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ο λόγος που κρατάς στο στόμα σου είναι δούλος, ο λόγος που σου ξέφυγε είναι κήρυξ σου.
 (Ινδική παροιμία)

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ

Ο άρχαιότερος των Γαλλικών φάρων είναι ο φάρος του Κορντούαν, ο όποιος βρισκείται στο στόμιο της Ζιρόντ, άπάνω σ' ένα βράχο που τον τριφυρίζει άπο παντού το νερό.

Έκει κοντά κατοικούσε, κατά τά μέσα του 14ου αιώνος, ένας νεαρός φάρος δνόματι Πέτρος, ο όποιος μετέφερε με τη βάρκα του στο Κορντούαν τους Ξένους που έπιθυμούσαν να έπισκεφθούν το φάρο. Φύλακας αυτου του φάρου ήταν ένας γέρος που είχε μιá μοναχοκόρη, την Ύξελ, ή όποια ξεπερνούσε στην όμορφιά όλες τις κοπέλλες του τόπου. Ο Πέτρος άγαλούσε άπο παιδί την Ύξελ. Την είχε κιάλας άραβωνιαστή και γι' αυτό πήγαινε πολλές φορές να την βλέπει στην κατοικία της.

Μια μέρα πήγε στον Πέτρο κάποιος Ξένος, άριστοκρατικής καταγωγής, καθώς φανόταν άπ' το παρουσιαστικό του, και του είπε να τον περάσει άπάνω με τη βάρκα του. Μόλις άποβιάστηκε στο Κορντούαν ο Ξένος έδωσε στον Πέτρο ένα χρυσό σκούδο και του παράγγειλε να τον περιμένη για να γυρίσουν πίσω μαζί. Ο Πέτρος τον έπεριμενε όσων νύχτωσε, πλέοντας στο διάστημα αυτό με τη βάρκα του γύρω άπ' το βράχο και ριζώνοντας το βλέμμα του με λαχτάρα στο παράθυρο της κηστής του. Σε κάποια ώρα, τέλος, φάνηκε στην άκρογυλιά ο Ξένος και φώναζε κοντά του το βαρκάχη. Ο Πέτρος πλησίασε κι' έδρε με κατάρτηξί πός ο Ξένος άπ' τη φορά συνοδούταν άπο κάποιον άγνωστο νέο, ο όποιος έκρυβε τά χαρακτηριστικά του κάτω άπο τις πτεγές ενός εύρηχόρου μαυνιά και ο όποιος έμπηξε μαζί με τον άλλον στη βάρκα. Ο Πέτρος παραξενεύτηκε πολύ για την παρουσία του νέου αυτου, αλλά, χωρίς να δείξη την έκπληξή του, τραβήξε γρήγορα κοντι κι' άπονακρόνηθε.

Ένώ έπληρίαζαν στο άπάνωτι μέρος, άρχισαν να πέφτον κεραινοί και Ξεσπασε μιá μαυιασμένη μπόρα. Η θάλασσα Ξεσπασε με λύσσα στην άκτι. Οι δυό Ξένοι ήσαν μαζεμένοι ο ένας κοντά στον άλλον και κίτταζαν ταραγμένοι το φοβερό έξέκιο θέματα.

Άξαφνα ένα δυνατό κρόσημο άνέμισε άνασίζουσε το μαυνιά του νέου και, κάτω άπο το φως του φάρου, ο Πέτρος άντίκρισε το γλιόλο πρόσωπο της κηστής του. Άμέσως άφησε άπ' τα χέρια του τά κοπιτά, κατόχλωμος σαν θειαφι, έβγαλε το μαχαίρι του και χίμηξε άπάνω στον Ξένο, που κι' έκείνος έκανε συγχρονος το ίδιο. Η βάρκα, που έμεινε άκείνηνη λιτά, έφυγε άπο τη μιá μεριά πός τά κήματα, ενώ οι δυό αντίπαλοι άγωνίζονταν άπεργουσιόμμε με το μαχαίρι στο χέρι, φουξίζόμενοι άπο τη λάμψη των άστρατών.

Άξαφνα ή βάρκα χίτησε άπάνω σ' ένα βράχο κι' έγινε κοπιμάτια... Οι τρεις ναυαγοί πήδησαν τότε στο νερό. Γάρο τους μοιγούζε άγρια ή θάλασσα...

Ο Πέτρος με τόνα χέρι άρπαξε άμέσως την Ύξελ, και με το άλλο κρατούσε το μαχαίρι του. Σε μιá στιγμή ο Ξένος άφησε το δικό του μαχαίρι να πέση στο νερό. Τότε ο Πέτρος έτοιμάστηκε να τον χιτήση. Ο άλλος δέν έπροσπάθησε να ύπερασπισθί τον έαυτό του, άλλα περιόριστηκε να πη μονάχα αντέξ τις λέξεις :

— Κι' όμως μίνα αγαπά!...

— Άλήθεια; ρώτησε ο Πέτρος τρένοντας τη κηνή του.

— Ναι, κούφους φοβισμένα ή Ύξελ.

Τότε ο Πέτρος, λυσιόμένος κάτω άπο το βάρος της τριουφής αυτής άποκαλίψεως, μοιγούσε άγρια και δέν άφησε να γαθί μέσα στα κήματα!...

Μά δέν γλύτωσαν ούτε ο Ξένος, ούτε ή Ύξελ. Τους παρόσυραν κι' αυτούς τά κήματα και τους κατέπνε ή άφρισμένη θάλασσα, λές κι' ένδοκιάταν την άπιστία της νέας, πουζε άγατσει παράφορα, μέσα σε λίγες ώρες, έναν Ξένο κι' άγνωστο νέο, λημονώνοντας τον άγαπημένο της άραβωνιαστικό...

Τά πτόματα του Πέτρου και της Ύξελ τά βρήκαν την άλλη μέρα στην άκτι. Το πτόμα του Ξένου δέν βρέθηκε ποθενά...

Τους δυό νέους τους θάψανε μαζί, σ' έναν τάφο, κοντά στη θάλασσα, εκεί που σκάζει άφρισμένο το κήμα...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΓΑΤΔΑΡΟΙ

Κάποιος νεαρός σπουδαστής άντάμωσε μιá μέρα στο δρόμο του ένα σχολιαστικό που είχε μεγάλη αυτιά, κι' άρχισε να τον περιπατάει γι' αυτό.

— Το παραδέχομαι, φίλε μου, άπάντησε ο σχολιαστικός, ότι τά αυτιά μου είναι πολύ μεγάλα για άνθρώπο, αλλά και τά δικά σου είναι πολύ μικρά για γάιδαρο!...

